

#ZIE

*Ik vraag je niet te kijken,
Ik vraag je; kijk en zie!
Deze mensen met blauwe plekken
En eelt op hun ziel
Trots op zichzelf op wie ze zijn
En dan hoop ik dat jij ziet
Wat anderen niet willen zien*

29 oktober 2018

In de auto luister ik naar het journaal, met daarin het bericht over een 25 jarige vrouw, die in de nacht van vrijdag op zaterdag op gewelddadige wijze om het leven is gebracht door haar vriend. Het zoontje van 4 is huilend door hulpdiensten uit het huis gehaald. De vermoedelijke dader was een bekende van politie en verschillende instanties.

22 september 2018

Overschaduwd door het verschrikkelijk drama in Oss, speelt zich in Papendrecht een ander drama af. Een man brengt zijn kinderen en ex-partner om het leven, waarna hij het huis in brand steekt en zelfmoord pleegt.

13 oktober 2010

Zoals de voorgaande data voor altijd in het geheugen van de achterblijvers, vrienden en familie, opa's en oma's gegrift zal staan, zo staat deze datum dat bij mij. Het is de datum waarop ik vertrek. Waarop ik mijn spullen in een geleende auto zet en wegvlucht voor mijn ex. Het was genoeg, ik kon niet meer. Maar ik heb het overleefd.

Alle deelnemers aan mijn expositie zijn overlevenden. Gelukkig wel. Zij kunnen vertellen wat hen is aangedaan, het geweld, het misbruik, het verdriet en de pijn. Géén slachtoffers meer, maar ervaringsdeskundigen van huiselijk geweld.

Waarom ging je niet eerder weg? Waarom liet je je slaan? Het zou mij niet overkomen! En; Het zal wel meevallen, ze overdrijft, de aandachtvrager.

Allemaal opmerkingen waar ik mee moest dealen. En met mij al die andere slachtoffers. Plotseling moest ik me verdedigen, ik was eindelijk vrij maar moest opnieuw het gevecht aangaan en dit keer was het met de publieke opinie. De opinie die zegt dat slachtoffers zelf schuldig zijn aan wat hen wordt aangedaan, dat zij zelf iets hadden kunnen doen om het te stoppen. En daarmee zegt die publieke opinie dan eigenlijk; het is je straf dat dit je werd aangedaan, want je deed niets om het tegen te houden.

En dan denk ik aan dat kind dat nog geen stem heeft, blind vertrouwd op de omgeving, wat kan die doen? Of die oudere, afhankelijk van de omgeving, het niet meer kunnen, wat kan die doen? En dan denk ik aan mezelf, en dat me werd verteld dat er niemand zou zijn om me te helpen, wat kon ik doen?

1 op de 7 vrouwen krijgt borstkanker. Daar wordt veel onderzoek naar gedaan. Onderzoek naar behandelingen en preventie. 1 op de 3 vrouwen heeft te maken met huiselijk geweld. Er wordt geen onderzoek gedaan naar het voorkomen hiervan.

Mijn doel is niet iemand aan de schandpaal te nagelen. Mijn doel is de maatschappelijke discussie los te maken over de daad; het geweld en het veroordelen van de daad in plaats van het slachtoffer. We moeten met zijn allen de daad veroordelen en inzetten op preventie en voorlichting. Het taboe doorbreken en de daad bespreekbaar maken. Niet oordelen en veroordelen maar de hand uitsteken en zorgen dat het stopt. Het kan namelijk iedereen overkomen. Ja, ook u.

Huiselijk geweld is vaak onzichtbaar. Onzichtbaar leed. Het is niet altijd een situatie met veel geschreeuw, of, zoals ik vroeger dacht, iets wat alleen voorkomt bij lager opgeleiden, werkeloosheid of in achterstandswijken. Integendeel, het komt heel veel voor bij hoogopgeleiden, bij mensen zoals jij en ik, maar onzichtbaar, onhoorbaar en daarom anoniem.

Slachtoffers willen gehoord worden. Meer niet. Veroordeeld zijn ze al, en meestal door zichzelf. Oordeel niet, maar luister. Vraag hoe het gaat, vertel niet wat ze volgens jou hadden moeten doen. Er is geen excuus voor geweld, praat het slachtoffer dus geen schuldgevoel aan. Een luisterend oor betekent heel veel, vaak meer dan je denkt.

Mijn expositie reist door Midden Nederland. Begonnen in 2014 op het Waterlooplein in Amsterdam en nu, in 2018 in maar liefst 12 gemeenten in Midden Nederland. Nadat ik in aanraking was gekomen met Steunpunt Huiselijk Geweld, daar geconfronteerd werd met de hoeveelheid en ernst deze problematiek besloot ik een fotoserie te maken van vrouwen die net als ik Huiselijk Geweld hadden meegemaakt en daar op eigen kracht uit waren gekomen. Vrouwen waar je niets aan ziet, toen niet en nu niet. Met steun van het SHG heb ik vrouwen benaderd en hun verhalen gehoord. Die hakten er in, maar hielpen mij ook door het helingsproces heen. De serie breidde zich uit, met plegers, mannen en ouderen. En daarmee breidt de olievlek zich ook uit. Hoe meer mensen dit zien, hoe beter. Hoe beter er geluisterd en gehoord wordt, hoe eerder hulp gevraagd en gevonden wordt. Hoe meer we de daad veroordelen hoe eerder we gaan inzetten op preventie. Hoe meer we zien, hoe meer we weten, begrijpen en ingrijpen.

Judith Keessen
FOTOGRAFIE